

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/77665,Zapomniana-okupacjaquot-Dodatek-prasowy-Oddzialu-IPN-w-Szczecinie-do-Kuriera-Szc.html>
28.02.2026, 18:28

„Zapomniana okupacja” - Dodatek prasowy Oddziału IPN w Szczecinie do „Kuriera Szczecińskiego” [PDF]

20 września 2019 r. Dodatek prasowy Oddziału IPN w Szczecinie do „Kuriera Szczecińskiego” [PDF]

20.09.2019

Dodatek historyczny „Zapomniana okupacja”, opracowany wspólnie przez historyków Instytutu Pamięci Narodowej i dziennikarzy „Kuriera Szczecińskiego”, koncentruje się na przedstawieniu wybranych aspektów historii Polski w okresie II wojny światowej. Jego lejtymotytem jest obchodzona kilka dni temu 80. rocznica agresji ZSRR na II RP oraz mniej obecna w świadomości historycznej okupacja sowiecka ziem polskich w latach 1939-1941. W publikacji znajdują się również teksty poruszające zagadnienia współpracy niemiecko-radzieckiej w kontekście IV rozbioru Polski, polityki rasowej i zbrodni okupanta niemieckiego, a także polskiego wysiłku zbrojnego na frontach II wojny światowej i konspiracji w kraju. Ponadto, przedstawione zostały m.in. sylwetki dwóch znanych mieszkanki Szczecina, Danuty Szyksznian-Ossowskiej i Krystyny Łyczywek, które jako łączniczki AK dowiodły swej dzielności podczas zawieruchy wojennej, jak również refleksje o współczesnym młodzieżowym patriotyzmie. Przygotowywaliśmy „Zapomnianą okupację” pamiętając i o tym, że oprócz jawnego wroga prawdy, propagandy i relatywizmu historycznego, jest jeszcze przeciwnik cichszy, ale nie mniej groźny – zapomnienie.

Spis tekstów dodatku:

- Marcin Przeglętko, *Niemcy i Sowiet. „Dziwny sojusz” a sprawa polska*, str. 3
- Magdalena Semczyszyn, *Agresja ZSRR na Polskę 17 września 1939 r.*, str. 6
- Magdalena Semczyszyn, *Zapomniana sowiecka okupacja*, str. 8
- Alan Sasinowski, *Dzielne w czasie wojny, aktywne w czasie pokoju*, str. 10
- Tomasz Ceran, *Pomorskie laboratorium zbrodni*, str. 12
- Wojciech Wichert, *Zbrodnie Wehrmachtu na początku wojny*, str. 14
- Marek Klasa, *Wojna na burtach*, str. 16
- Zofia Fenrych, *Polskie Państwo Podziemne*, str. 18
- Przemysław Benken, *Polski wysiłek zbrojny na frontach II wojny*, str. 21
- Karolina Nawrocka, *Młodzieżowy patriotyzm: uczucie czy moda*, str. 24
- Tomasz Butkiewicz, *Eksterminacja elit, grabież skarbów kultury*, str. 26
- Zbigniew Stanuch, *Akcja Fall Stettin – męczeństwo księży*, str. 28
- Mateusz Kubicki, *W Rzeszy i Generalnym Gubernatorstwie*, str. 30

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Zapomniana okupacja

Agresja ZSRR na Polskę 17 września 1939 r.
Dzielne w czasie wojny
Pomorskie laboratorium zbrodni

Zahłazze Wehrmachtu i Armii Czerwonej pod propagandowymi plakatami sowieckimi. Brest, 22 września 1939 r., Fot. Bundesarchiv, BfL

Fakty, narracje i zapomnienie

Narracja to pojęcie, które w ostatnich dekadach zrobiło w naukach społecznych zdumiewającą karierę. Także w filozofii historii. Nie ma faktów; są tylko interpretacje – przekonują wyznawcy postmodernizmu. Każde zdarzenie można opowiedzieć na wiele różnych sposobów, w zależności od punktu widzenia. I każda opowieść jest równie uprawniona, gdyż nie istnieje tak zwana prawda obiektywna.

zmieniając ich znaczenia, relatywizując winy i zbrodnie, a nawet – po prestidigitatorsku – przedstawiając na pozycjach katów i ofiar;

Nie wiem, czy istnieje prawda obiektywna – jak wierzył Platon. Być może istnieje tylko dla jakiejś istoty doskonałej, a dla nas, śmiertelnych, stanowi jedynie rodzaj idei regulatywnej. Jak latarnia na horyzoncie, abymy nie pobiłdźili w upartym, pełnym potknięć i niedoskonałości, ale ciągłym dążeniu

Wysiedlanie ludności polskiej, Łódź 1940

Fot. Archiwum PRL

Oczywiście, jak to często bywa, pod modnymi, nowoczesnymi brzmieniami kryją się tu zjawiska stare jak świat. Zaw sze, obok relacji uczciwych i rzetelnych kronikarzy, istniała propaganda. Przeważnie w służbie zwycięzców. Na ich dworach nigdy nie brakowało „historyków”, którzy np. agresję potrafili przedstawić jako „niesienie pomocy uciskany m narodom”, czy uzasadnić atak rzekomymi prowokacjami napadniętych. Potrafili zonglować słowami,

do... prawdy. Sądzę, że skromnym fragmentem tej szlachetnej drogi jest również nasza dzisiejsza publikacja, przygotowana wspólnie przez historyków Instytutu Pamięci Narodowej i dziennikarzy „Kuriera Szczecińskiego”.

Przygotowywaliśmy „Zapomnianą okupację” pamiętając i o tym, że oprócz jawnego wroga prawdy, propagandy, jest jeszcze przeciwnik cichszy, ale nie mniej groźny – zapomnienie.

Zbigniew JASINA

Kurier
SZCZECIŃSKI

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Szczecinie

Zredagowali:
Zbigniew Jasina, Wojciech Wichert, Przemysław Filipowski, Krzysztof Wójcisiak
Wydawca: „Kurier Szczeciński” sp. z o.o.
Partner: Oddział IPN w Szczecinie
Siedziba i biuro: „Kurier Szczeciński” sp. z o.o.
Druk: Drukarnia Agora SA
20 września 2019 r.

Spis treści

Marcin Prągiński Niemcy i Sowiet. „Drivny sojus” a sprawa polska	str. 3
Magdalena Semczyszyn Agresja ZSRR na Polskę 17 września 1939 r.	str. 6
Magdalena Semczyszyn Zapomniana sowiecka okupacja	str. 8
Alan Susimowski Dzielne w czasie wojny. Aktywne w czasie pokoju	str. 10
Tomasz Ceran Pomorskie laboratorium zbrodni	str. 12
Wojciech Wichert Zbrodnie Wehrmachtu na początku wojny	str. 14
Marek Kłaza Wojna na burtach	str. 16
Zofia Fenrych Polskie Państwo Podziemne	str. 18
Przemysław Benken Polski wysiłek zbrojny na frontach II wojny	str. 21
Karolina Nawrocka Młodzieżowy patriotyzm: uczucie czy moda	str. 24
Tomasz Butkiewicz Eksterminacja elit, grabież skarbów kultury	str. 26
Zbigniew Stanuch Akeja Fall Stettin – męczeństwo księży	str. 28
Mateusz Kubiśki W Rzeszy i Generalnym Gubernatorstwie	str. 30

Zapomniana okupacja

Agresja ZSRR na Polskę 17 września 1939 r.

Dzielne w czasie wojny

Pomorskie laboratorium zbrodni

Żołnierze Wehrmachtu i Armii Czerwonej pod propagandowymi plakatami sowieckimi; Brześć nad Bugiem, 22 września 1939 r., Fot. Bundesarchiv_Bild

Pliki do pobrania

[Dodatek prasowy Oddziału IPN w Szczecinie do „Kuriera Szczecińskiego” \(pdf, 7.96 MB\)](#)